

Republica Moldova
PROIECTUL ÎMBUNĂTĂȚIREA
CALITĂȚII EDUCAȚIEI
(P179363)

PLANUL DE ANGAJAMENT DE
MEDIU ȘI SOCIAL (PAMS)

Mai 2023

PLANUL DE ANGAJAMENT DE MEDIU ȘI SOCIAL (PAMS)

1. Republica Moldova (Împrumutatul) va implementa Proiectul îmbunătățirea calității educației (**Proiectul**), cu implicarea Ministerului Educației și Cercetării (MEC), a Ministerului Finanțelor (MF) și a Oficiului Național de Dezvoltare Regională și Locală (ONDRL), în modul prevăzut în acordul de împrumut (Acordul de împrumut); Acordul de grant al Parteneriatului pentru Învățarea Timpurie (PÎT); și Acordul de grant al Fondului Parteneriatului Global pentru Educație (PGE) (Acordurile). Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, acționând în nume propriu și în calitate de administrator fiduciar al GCFF, de administrator al PÎT și de agent de grant al PGE (denumită în continuare "Banca"), a acceptat să furnizeze finanțare pentru proiect, în modul prevăzut în acordurile menționate.
2. Împrumutatul se va asigura că Proiectul este realizat în conformitate cu Standardele de mediu și sociale (SMS) și cu prezentul Plan de angajament de mediu și social (PAMS), într-un mod acceptabil pentru Bancă. PAMS face parte din Acorduri. Cu excepția cazului în care sunt definiți în mod diferit în prezentul PAMS, termenii cu majuscule utilizați în prezentul PAMS au înțelesul atribuit acestora în Acordurile menționate.
3. Fără a se limita la cele de mai sus, prezentul PAMS stabilește măsurile și acțiunile importante pe care Împrumutatul trebuie să le pună în aplicare sau să dispună punerea în aplicare, inclusiv, după caz, termenele acțiunilor și măsurilor, aranjamentele instituționale, de personal, de formare, de monitorizare și raportare, și de gestionare a reclamațiilor. PAMS stabilește, de asemenea, instrumentele de mediu și sociale (M&S) care vor fi adoptate și puse în aplicare în cadrul Proiectului, toate acestea fiind supuse consultării și divulgării prealabile, în concordanță cu SMS, în formă și fond, și într-un mod acceptabil pentru Bancă. Odată adoptate, instrumentele M&S respective pot fi revizuite periodic, cu acordul prealabil scris al Băncii.
4. După cum au convenit Banca și Împrumutatul, prezentul PAMS poate fi revizuit periodic, după necesitate, în timpul implementării Proiectului, pentru a reflecta gestionarea adaptivă a modificărilor Proiectului și a circumstanțelor neprevăzute sau ca răspuns la performanța Proiectului. În astfel de circumstanțe, Împrumutatul, prin intermediul MEC, și Banca sunt de acord să actualizeze PAMS pentru a reflecta modificările respective printr-un schimb de scrisori, semnate între Împrumutat, prin intermediul Ministrului Educației și Cercetării, și Bancă. Împrumutatul trebuie să dezvăluie cu promptitudine PAMS actualizat.

MĂSURI ȘI ACȚIUNI MATERIALE		TERMEN	ENTITATEA/AUTORITATEA RESPONSABILĂ
MONITORIZARE ȘI RAPORTARE			
A	<p>RAPORTAREA PERIODICĂ</p> <p>Întocmirea și prezentarea către Bancă a rapoartelor periodice de monitorizare a performanțelor de mediu, sociale, de sănătate și de siguranță (MSSS) ale Proiectului, inclusiv, dar fără a se limita la punerea în aplicare a PAMS, nivelul de pregătire și punere în aplicare a documentelor M&S solicitate în cadrul PAMS, activitățile de implicare a părților interesate, funcționarea mecanismelor de soluționare a reclamațiilor.</p>	Prezentarea rapoartelor semestriale către Bancă în termen de cincisprezece (15) zile de la sfârșitul fiecărei perioade de raportare pe toată durata de implementare a Proiectului, începând de la data intrării în vigoare.	MEC
B	<p>INCIDENTE ȘI ACCIDENTE</p> <p>Notificarea promptă a Băncii cu privire la orice incident sau accident legat de Proiect care are sau poate avea un efect negativ semnificativ asupra mediului, comunităților afectate, publicului sau lucrătorilor, inclusiv, inter alia, cazurile de exploatare și abuz sexual (EAS), hărțuire sexuală (HS) și accidente care se soldează cu moartea, rănierea gravă sau multiplă. Furnizarea detaliilor suficiente cu privire la amploarea, gravitatea și posibilele cauze ale incidentului sau accidentului, indicând măsurile imediate luate sau planificate pentru remedierea acestuia, precum și orice informații furnizate de orice contractant și/sau firmă de supraveghere, după caz.</p> <p>Ulterior, la cererea Băncii, întocmirea unui raport privind incidentul sau accidentul și propunerea oricăror măsuri de remediere a acestuia și de prevenire a repetării sale.</p>	<p>Notificarea Băncii în termen de 48 de ore de la aflarea despre incident sau accident, utilizând formularele de raportare pe care Banca le poate solicita.</p> <p>Furnizarea unui raport ulterior către Bancă în termen de treizeci (30) de zile de la notificarea inițială.</p>	MEC
C	<p>RAPOARTELE LUNARE ALE CONTRACTANȚILOR</p> <p>Solicitarea contractanților și firmelor de supraveghere de a furniza rapoarte lunare de monitorizare privind performanța MSSS în conformitate cu parametrii specificați în documentele de licitație și în contractele respective, și transmiterea rapoartelor respective Băncii.</p>	Prezentarea rapoartelor lunare către Bancă în fiecare trimestru, în termen de șapte (7) zile de la sfârșitul fiecărui trimestru pe toată durata implementării Proiectului.	MEC, ONDRL

SMS 1: EVALUAREA ȘI GESTIONAREA RISCURILOR ȘI A IMPACTULUI DE MEDIU ȘI SOCIAL			
1.1	<p>STRUCTURA ORGANIZAȚIONALĂ</p> <p>Înființarea și menținerea unei Echipe de management a Proiectului (EMP), în cadrul MEC, cu personal calificat și resurse pentru a sprijini gestionarea riscurilor MSSS și a impactului Proiectului.</p> <p>Înființarea și menținerea unei Echipe în cadrul ONDRL (Echipa ONDRL), cu personal calificat și resurse pentru a sprijini gestionarea riscurilor MSSS și a impactului Proiectului.</p> <p>EMP va angaja cu normă întreagă și cu termeni de referință, calificări și experiență satisfăcătoare pentru Bancă: un (1) specialist de mediu și un (1) specialist în dezvoltare socială pentru Proiect.</p> <p>ONDRL va angaja cu normă întreagă și cu termeni de referință, calificări și experiență satisfăcătoare pentru Bancă: un (1) specialist de mediu și un (1) specialist în dezvoltare socială cu expertiză în domeniul prevenirii EAS/HS pentru Proiect.</p>	<p>Înființarea EMP și a Echipei ONDRL nu mai târziu de treizeci (30) de zile de la data intrării în vigoare, în modul prevăzut în Acorduri, și menținerea ulterioară pe tot parcursul implementării Proiectului.</p> <p>Angajarea și numirea specialistului de mediu și a specialistului social în termen de șaizeci (60) de zile de la data intrării în vigoare și menținerea pe tot parcursul implementării Proiectului.</p>	MEC, ONDRL
1.2	<p>INSTRUMENTE DE MEDIU ȘI SOCIALE</p> <p>Pregătirea, dezvoltarea, consultarea, adoptarea și punerea în aplicare a Cadrului de management de mediu și social (CMMS) pentru Proiect, în concordanță cu SMS relevante.</p> <p>Pregătirea, dezvoltarea, consultarea, adoptarea și punerea în aplicare a evaluărilor impactului de mediu și social (EIMS) și a planurilor de management de mediu și social (PMMS) specifice fiecărei locații, în modul prevăzut în CMMS. Activitățile propuse în cadrul Proiectului, descrise în lista de excludere, stabilită în CMMS, inclusiv orice locații care ar putea provoca strămutări economice sau fizice, sau care ar necesita achiziționarea de terenuri, nu sunt eligibile pentru a primi finanțare în cadrul Proiectului.</p>	<p>Adoptarea CMMS în termen de treizeci (30) de zile de la data intrării în vigoare și, ulterior, punerea în aplicare a CMMS pe tot parcursul implementării Proiectului.</p> <p>Pregătirea, dezvoltarea, consultarea și adoptarea EIMS și PMMS înainte de lansarea procesului de licitație pentru activitățile Proiectului respectiv care necesită adoptarea unei/unui astfel de EIMS/PMMS. Odată adoptat, punerea în aplicare a PMMS respectiv pe tot parcursul implementării Proiectului.</p>	MEC, ONDRL

MĂSURI ȘI ACȚIUNI MATERIALE	TERMEN	ENTITATEA/AUTORITATEA RESPONSABILĂ
<p>1.4 GESTIONAREA CONTRACTANȚILOR Încorporarea aspectelor relevante ale PAMS, inclusiv CMMS și a Procedurilor de gestionare a forței de muncă, precum și a codului de conduită în specificațiile MSSS din documentele de achiziție și din contractele cu contractanții și firmele de supraveghere. Ulterior, asigurarea că contractanții și firmele de supraveghere respectă și determină subcontractanții să respecte specificațiile MSSS din contractele lor respective.</p>	<p>În cadrul întocmirii documentelor de achiziții publice și a contractelor respective.</p> <p>Supravegherea contractanților pe parcursul implementării Proiectului.</p>	<p>MEC, ONDRL</p>
<p>1.5 FINANȚAREA CONTINGENTĂ A INTERVENȚIILOR DE URGENȚĂ Asigurarea că Manualul CERC include o descriere a evaluării MSSS și a aranjamentelor de management, inclusiv, dacă este cazul, orice addendum la CMMS care va fi inclus sau la care se va face referire în manualul CERC pentru punerea în aplicare a părții CERC a Proiectului, în conformitate cu SMS.</p> <p>Adoptarea tuturor instrumentelor de mediu și sociale (M&S) care pot fi necesare pentru activitățile din cadrul părții CERC a Proiectului, în conformitate cu Manualul CERC și, dacă este cazul, cu Addenda CERC-CMMS și cu SMS și, ulterior, punerea în aplicare a măsurilor și acțiunilor solicitate în cadrul instrumentelor M&S menționate, în termenele specificate în instrumentele M&S respective.</p>	<p>Adoptarea manualului CERC și, dacă este cazul, a altor instrumente, după caz, în forma și fondul acceptabile pentru Bancă, reprezintă o condiție de retragere în conformitate cu Secțiunea III.B.(c) din Anexa 2 la Acordul de împrumut pentru Proiect.</p> <p>Adoptarea oricărui instrument M&S necesar și includerea acestuia ca parte a procesului de licitație respectiv, dacă este cazul, și, în orice caz, înainte de desfășurarea activităților relevante ale Proiectului pentru care este necesar instrumentul M&S. Punerea în aplicare a instrumentelor M&S în conformitate cu termenii acestora, pe tot parcursul implementării Proiectului.</p>	<p>MEC și autoritatea desemnată pentru CERC de către Împrumutat în acord cu Banca.</p>
<p>1.6 ASISTENȚĂ TEHNICĂ Asigurarea că serviciile de consultanță, studiile (inclusiv studiile de fezabilitate, dacă este cazul), consolidarea capacității, formarea profesională și orice alte activități de asistență tehnică în cadrul Proiectului se desfășoară în conformitate cu termenii de referință acceptați de Bancă și care sunt în concordanță cu SMS. Ulterior, asigurarea că rezultatele activităților respective sunt în conformitate cu termenii de referință.</p>	<p>Pe tot parcursul implementării Proiectului.</p>	<p>MEC, ONDRL</p>

1.7	INSTALAȚII ASOCIATE Determinarea operatorului instalațiilor asociate care nu sunt finanțate de Proiect să se asigure că activitățile respective sunt desfășurate în conformitate cu cerințele aplicabile ale prezentului PAMS, ale SMS și ale CMMS al Proiectului.	Pe tot parcursul implementării Proiectului.	MEC, ONDRL
SMS 2: FORȚA DE MUNCĂ ȘI CONDIȚIILE DE MUNCĂ			
2.1	PROCEDURI DE GESTIONARE A FORȚEI DE MUNCĂ Întocmirea, publicarea, consultarea, adoptarea și punerea în aplicare a Procedurile de gestionare a forței de muncă (PGFM) care au fost elaborate pentru Proiect, inclusiv, <i>inter alia</i> , dispozițiile privind condițiile de muncă, gestionarea relațiilor dintre lucrători, sănătatea și siguranța la locul de muncă (inclusiv echipamentul individual de protecție și codul de conduită (inclusiv în ceea ce privește EAS și HS), munca forțată, munca copiilor, dispozițiile privind reclamațiile pentru lucrătorii din cadrul Proiectului și cerințele aplicabile pentru contractanți, subcontractanți și firmele de supraveghere.	Adoptarea PGFM în termen de treizeci (30) de zile de la data intrării în vigoare și, ulterior, punerea în aplicare a PGFM pe toată durata implementării Proiectului.	MEC, ONDRL
MĂSURI ȘI ACȚIUNI MATERIALE		TERMEN	ENTITATEA/AUTORITATEA RESPONSABILĂ
2.2	MECANISMUL DE SOLUȚIONARE A RECLAMAȚIILOR PENTRU LUCRĂTORII DIN CADRUL PROIECTULUI Stabilirea, menținerea și operarea mecanismelor de soluționare a reclamațiilor pentru tipurile relevante de lucrători din cadrul Proiectului (directi și contractați), în modul descris în PGFM și în conformitate cu SMS2.	Stabilirea unui mecanism de soluționare a reclamațiilor înainte de implicarea lucrătorilor din cadrul Proiectului și, ulterior, menținerea și funcționarea acestuia pe toată durata implementării Proiectului.	MEC, ONDRL
SMS 3: EFICIENȚA RESURSELOR ȘI PREVENIREA ȘI GESTIONAREA POLUĂRII			
3.1	EFICIENȚA RESURSELOR ȘI PREVENIREA ȘI GESTIONAREA POLUĂRII: Elaborarea și punerea în aplicare a măsurilor și acțiunilor de prevenire a poluării, de gestionare a apei, a deșeurilor și a materialelor periculoase, precum și a eficienței energetice în timpul construcției și exploatarei și includerea măsurilor și acțiunilor în PMMS pentru activitățile Proiectului, în conformitate cu CMMS și cu Orientările GBM pentru mediu, sănătate și siguranță (MSS).	Acelaș interval de timp ca și pentru adoptarea și punerea în aplicare a PMMS.	MEC, ONDRL

SMS 4: SĂNĂTATEA ȘI SIGURANȚA COMUNITĂȚII			
4.1	TRAFICUL ȘI SIGURANȚA RUTIERĂ Încorporarea măsurilor de gestionare a riscurilor legate de trafic și de siguranța rutieră, în modul cerut în PMMS care urmează să fie întocmit în cadrul acțiunii 1.2 de mai sus.	Același termen ca și pentru adoptarea și punerea în aplicare a PMMS.	MEC, ONDRL
4.2	SĂNĂTATEA ȘI SIGURANȚA COMUNITĂȚII: Evaluarea și gestionarea riscurilor specifice și a impactului asupra comunității care decurg din activitățile Proiectului, inclusiv, <i>inter alia</i> , riscurile asociate cu generarea de deșeuri, zgomot, praf, interacțiuni între membrii comunității și lucrătorii Proiectului, separarea în condiții de siguranță a locurilor de muncă, respectarea principiilor accesului universal în proiectarea fizică a instalațiilor pentru a ușura constrângerile fizice și a asigura siguranța persoanelor cu dizabilități, încorporarea principiilor accesului universal în contribuțiile de calitate în activitățile profesor-elev pentru a asigura utilizarea intuitivă a resurselor, informațiilor adaptate nevoilor. Includerea măsurilor de atenuare în EIMS/PMMS care urmează să fie întocmite în conformitate cu CMMS și în contractele de lucrări.	Același termen ca și pentru adoptarea și punerea în aplicare a PMMS.	MEC, ONDRL
4.3	RISCURILE AFERENTE EAS ȘI HS Adoptarea și punerea în aplicare a unui plan de acțiune EAS/HS ca parte a CMMS pentru a evalua și gestiona riscurile aferente EAS și HS și de violență împotriva copiilor (VÎC) în locațiile Proiectului, inclusiv construcția și operarea centrelor de liceu.	Același termen ca pentru adoptarea și punerea în aplicare a CMMS. Planul de acțiune EAS/HS va fi actualizat odată ce vor fi identificate locațiile pentru construcția liceelor în cadrul părții 2.3 a Proiectului.	MEC, ONDRL
SMS 5: ACHIZIȚIA DE TERENURI, RESTRIȚII PRIVIND UTILIZAREA TERENURILOR ȘI STRĂMUTAREA INVOLUNTARĂ			
ÎN PREZENT NU ESTE RELEVANT PENTRU PROIECT			
SMS 6: CONSERVAREA BIODIVERSITĂȚII ȘI GESTIONAREA DURABILĂ A RESURSELOR NATURALE VII			
ÎN PREZENT NU ESTE RELEVANT PENTRU PROIECT			
SMS 7: POPOARELE INDIGENE/COMUNITĂȚILE LOCALE TRADIȚIONALE DIN AFRICA SUBSAHARIANĂ INSUFICIENT DESERVITE DIN PUNCT DE VEDERE ISTORIC			
ÎN PREZENT NU ESTE RELEVANT PENTRU PROIECT			
SMS 8: PATRIMONIUL CULTURAL			
ÎN PREZENT NU ESTE RELEVANT PENTRU PROIECT			
SMS 9: INTERMEDIARII FINANCIARI			
ÎN PREZENT NU ESTE RELEVANT PENTRU PROIECT			
SMS 10: IMPLICAREA PĂRȚILOR INTERESATE ȘI DEZVĂLUIREA INFORMAȚIILOR			

10.1	<p>ÎNTOCMIREA ȘI PUNEREA ÎN APLICARE A PLANULUI DE IMPLICARE A PĂRȚILOR INTERESATE</p> <p>Adoptarea și punerea în aplicare a Planului de implicare a părților interesate (PIP) pentru Proiect, în conformitate cu SMS10, care va include măsuri pentru, <i>inter alia</i>, a furniza părților interesate informații oportune, relevante, ușor de înțeles și accesibile și a se consulta cu acestea într-o manieră adecvată din punct de vedere cultural, fără manipulare, interferență, constrângere, discriminare și intimidare. PIP va fi actualizat (și adus la cunoștință) după cum este necesar pe parcursul implementării Proiectului.</p>	<p>Un proiect de PIP a fost dezvoltat la 23 martie 2023. PIP va fi actualizat după necesitate, re-dezvoltat și adoptat în termen de treizeci (30) de zile de la data intrării în vigoare și, ulterior, aplicarea PIP pe toată durata implementării Proiectului.</p>	MEC
10.2	<p>MECANISMUL DE SOLUȚIONARE A RECLAMAȚIILOR ÎN CADRUL PROIECTULUI:</p> <p>Stabilirea, mediatizarea, menținerea și operarea unui mecanism accesibil de soluționare a reclamațiilor, pentru a primi și a facilita rezolvarea preocupărilor și a reclamațiilor în legătură cu Proiectul, prompt și eficient, într-un mod transparent, adecvat din punct de vedere cultural și ușor accesibil tuturor părților afectate de Proiect, fără costuri și fără represalii, inclusiv preocupările și reclamațiile depuse în mod anonim, în conformitate cu SMS10.</p> <p>Mecanismul de soluționare a reclamațiilor este dotat pentru a primi, a înregistra și a facilita soluționarea reclamațiilor privind EAS/HS, inclusiv prin trimiterea supraviețuitorilor către furnizorii de servicii relevante în materie de violență de gen, totul într-un mod sigur, confidențial și centrat pe supraviețuitor.</p>	<p>Stabilirea Mecanismului de soluționare a reclamațiilor în termen de cel mult treizeci (30) de zile de la data intrării în vigoare și, ulterior, operarea și menținerea acestuia pe toată durata implementării Proiectului.</p>	MEC, ONDRL
SPRIJIN PENTRU CONSOLIDAREA CAPACITĂȚII (FORMARE)			
SC1	<p>Asigurarea cursurilor de formare, în funcție de necesități și după cum se specifică în POM, pentru personalul relevant al Echipei EMP ONDRL, părțile interesate, comunități, lucrătorii din cadrul Proiectului cu privire la FSE de bază și la aspectele de mediu și sociale conexe, inclusiv:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implicarea părților interesate și soluționarea reclamațiilor • OHS, inclusiv în ceea ce privește prevenirea și pregătirea pentru situații de urgență și modalitățile de răspuns la situațiile de urgență. • evaluări de mediu și sociale • Afluxul de muncă, sănătatea și siguranța comunității 	<p>Nu mai târziu de trei (3) luni de la data intrării în vigoare, urmată de cel puțin un (1) curs anual de perfecționare.</p>	MEC, ONDRL

	<ul style="list-style-type: none">• Violența de gen• Prevenirea EAS/HS, VÎC și Codurile de conduită• Monitorizarea și raportarea, precum și orice alte subiecte relevante, după cum se specifică în POM. <p>Consolidarea capacității comunității pentru a crește gradul de conștientizare a riscurilor și pentru a atenua impactul, așa cum se subliniază în PIP.</p>		
--	---	--	--